

การส่งผ่านความรู้จังหวะรองเงืงบนกลองชุดเชิงสร้างสรรค์ Creative Approach: Transmission of RongNgang Rhythms on Drum Kits

สิทธิโชค กบิลพัตร^{*1}
Sittichok Kabilapat^{*1}

บทคัดย่อ

งานวิจัยสร้างสรรค์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของจังหวะดนตรีรองเงืง 2) เพื่อสร้างสรรค์จังหวะรองเงืงบนกลองชุด และ 3) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในน้การสร้างสรรค์จังหวะรองเงืงบนกลองชุดมาบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชากลองชุด ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลของจังหวะรองเงืงพื้นบ้านภาคใต้ โดยคัดเลือก 5 จังหวะ คือ จังหวะโยเก้ต จังหวะอินัง จังหวะซ้มเป้ง จังหวะรุมบ้า และจังหวะอัสลีโดยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ และรูปแบบลีลาจังหวะ โดยมีระเบียบวิธีวิจัยสร้างสรรค์โดยนำองค์ความรู้จากการสร้างสรรค์ไปบูรณาการกับวิชากลองชุด และวัดระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาวิชาเอกกลองชุด ในสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก จำนวน 12 คน

จากนั้นผู้วิจัยศึกษาองค์ประกอบจังหวะโยเก้ต และจังหวะอินังเครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 2/4 จังหวะรุมบ้า จังหวะอัสลี และจังหวะซ้มเป้งเครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 4/4 โดยทำการสร้างสรรค์จากแนวคิดทางดนตรีในจังหวะลาตินซึ่งเป็นการแยกประสาท และการใช้จังหวะฟังกับกลองสแนร์ที่มีอ้ซ่าย ซ้บซ้อน มีความล้่นไหล แข็งแกร่ง กระซ้บ และให้เน้นหนักในจังหวะ 2&4 และผลของแบบสอบถามความพึงพอใจกับการเรียนการสอนวิชากลองชุดจากนักศึกษา มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด 3 ด้านคือ ด้านโน้ตสกอ์ของจังหวะบนกลองชุดมีการมองเห็นได้ชัดเจน ด้านระยะเวลาในการบูรณาการกับการเรียนการสอน และด้านสถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 และมีค่าเบ้ียงเบนมาตรฐาน 0.000

* corresponding author, email: aoddrum1@gmail.com

¹ อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

¹ Lecturer, Faculty of Fine and Applied Arts, Songkhla Rajabhat University

คำสำคัญ : จังหวะรองเง็ง / กลองชุด / เชิงสร้างสรรค์

Abstract:

This creative research aims to (1) investigate the structural elements of Southern Thai “Rongneng” rhythms, (2) adapt these rhythms for performance on the drum set, and (3) evaluate the satisfaction level of percussion students when these creative adaptations are integrated into drum set instruction. Five traditional Southern folk rhythms-Yoget, Inang, Sam Peng, Rumba, and Asli-were selected. Their rhythmic structures and stylistic characteristics were analyzed. Using a creative research approach, these findings were synthesized and integrated into drum set pedagogy. The satisfaction of 12 Western percussion major students was measured through a structured questionnaire.

The researcher analyzed the structural elements of the Yoget and Inang rhythms, which are written in 2/4 time, and the Rumba, Asli, and Sam Peng rhythms, which are in 4/4 time. These rhythms were creatively adapted onto the drum set using Latin-inspired concepts. Emphasis was placed on a complex left-hand snare function, designed to be fluid, strong, and concise, with accentuation on beats 2 and 4-a technique common in backbeat-driven styles. This method integrates neural coordination among limbs and emphasizes the snare in a funk-inspired rhythmic function.

A questionnaire measuring student satisfaction with the drum-set instruction revealed the highest positive responses (mean satisfaction = 100%, SD = 0.000) in three areas: (1) clarity of drum-set notation, (2) appropriateness of integration timing within the curriculum, and (3) suitability of the instructional environment.

Keywords: RongNgang Rhythms / Drum Set / Creative Approach

บทนำ

ดนตรีพื้นบ้านเป็นดนตรีที่ถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งใช้ลักษณะของการสืบทอดทางวัฒนธรรมของชาวบ้านตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรม จนกลายเป็นเอกลักษณ์ แตกต่างกันไปตามลักษณะของท้องถิ่น การเต้นรำเพื่อความบันเทิง ภาคใต้ของประเทศไทยร้องเง้งเป็นงานศิลปะที่ผสมผสานด้วยวัฒนธรรมการแสดงตะวันตกศิลปะการแสดงพื้นบ้านและนาฏศิลป์ไทย (Witsaphan, T., 2007 : 35) ซึ่งมีความสอดคล้องกับดนตรีร้องเง้งที่มีลักษณะสำคัญแสดงถึงการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมตะวันตก และวัฒนธรรมตะวันออก (Kwanpradub, P., 2003 : 1-7) โดยมีเครื่องดนตรีของตะวันตก และตะวันออกที่ใช้บรรเลง คือ ไวโอลิน รำมะนาเล็ก ข้อง ฉิ่ง กรับ และรำมะนาใหญ่

จากการศึกษากลองรำมะนา เป็นเครื่องดนตรีที่ควบคุมจังหวะ มีความสำคัญในการบรรเลงของดนตรีร้องเง้ง (Thongkliang, A., 2010 : 122) มีลีลาจังหวะต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งปัจจุบันมีผู้สนใจที่จะศึกษา อนุรักษ์ และสืบทอดในการบรรเลงรำมะนาได้น้อยมาก จังหวะที่มีความสำคัญในการบรรเลง 5 จังหวะ คือ 1. จังหวะโยเก็ด 2. จังหวะอีนัง 3. จังหวะซิมเป็ง 4. จังหวะรุมบ้า และ 5. จังหวะอัลลี (Anukun, A., 2007 : 21) นำจังหวะดังกล่าวมาสร้างสรรค์ กลองชุด และกลองรำมะนาถือว่าเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญสำหรับวงดนตรีเป็นเครื่องประกอบจังหวะ กำหนดจังหวะ สร้างสีสัน กลองชุดเป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก ๆ ของโลกที่สร้างขึ้นมาก่อนเครื่องดนตรีที่มีทำนองชิ้นอื่น ๆ ใช้ประกอบพิธีกรรมตามความเชื่ออื่น ๆ ของแต่ละชนชาติ และใช้ในพิธีกรรม ให้จังหวะในการเต้นเพื่อเป็นการให้สัญญาณบอกเหตุด้วยเช่นกัน (Siriwongsuwanna, R., 2017 : 30)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้เปิดสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก บูรณาการศาสตร์ศิลปกรรม เพื่อพัฒนาท้องถิ่นภาคใต้สู่สากล และมีการจัดการเรียนการสอนเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมจากผู้เรียน ได้แก่ กลองชุด โดยมีความสนใจในการอนุรักษ์ และพัฒนาโดยสร้างสรรค์จังหวะร้องเง้งบนกลองชุดในดนตรีสไตล์ฟังก์ และสไตล์ลาตินเพื่อสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีจุดเด่นและส่งผลถึงผู้ที่สนใจในการเรียนการสอนดนตรีในศตวรรษที่ 21

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญ และมีความสนใจที่จะสร้างสรรค์จังหวะร้องเง้งบนกลองชุดได้สัมผัสถึงวัฒนธรรมด้านดนตรีในรูปแบบของจังหวะร้องเง้ง รวมถึงพัฒนาเทคนิคการบรรเลงกลองชุดของนักศึกษา ซึ่งจะส่งผล

ให้มีแรงจูงใจในการฝึกซ้อม หวงแหวน และมีความนิยมในดนตรีรองเง็ง ทั้งยังเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาให้คงอยู่ในฐานะสมบัติวัฒนธรรมของชาติ เพื่อการพัฒนาศาสตร์ และศิลป์ท้องถิ่นภาคใต้สู่สากลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของจังหวะดนตรีรองเง็ง
2. เพื่อสร้างสรรค์จังหวะรองเง็งบนกลองชุด
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาในน่านการสร้างสรรค์จังหวะรองเง็งบนกลองชุดมาบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชากลองชุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจรูปแบบ และองค์ประกอบของจังหวะดนตรีรองเง็ง
2. ทำให้ได้ผลงานการสร้างสรรค์จังหวะรองเง็งบนกลองชุด
3. ได้ทราบถึงผลของผู้เข้าร่วมการวิจัยนำมาใช้ในการเรียนการสอนวิชากลองชุดของนักศึกษา สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **จังหวะรองเง็ง** หมายถึง จังหวะ ลีลาการตีกลองร่ำมะนาในบทเพลงรองเง็ง
2. **การสร้างสรรค์จังหวะรองเง็งบนกลองชุด** หมายถึง การนำจังหวะรองเง็งทั้ง 5 จังหวะ คือ จังหวะโยเก้ต จังหวะอีนัง จังหวะซัมเป็ง จังหวะรุมบ้า และจังหวะอัสลี มาสร้างสรรค์โดยผ่านการคิดผสมผสานทฤษฎี และการบรรเลงบนกลองชุด

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ที่มีแนวคิดจากการศึกษาดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ (จังหวะรองเง็ง) ผู้วิจัยศึกษาด้านโครงสร้างจังหวะ รูปแบบของจังหวะ (Rhythmic patterns) และนำมาสร้างสรรค์จังหวะรองเง็งบนกลองชุด สำหรับพัฒนาเทคนิคทางด้านกลองชุด มีความสำคัญ 5 จังหวะ คือ 1. จังหวะโยเก้ต 2. จังหวะอีนัง 3. จังหวะซัมเป็ง 4. จังหวะรุมบ้า และ 5. จังหวะอัสลีนำมาสร้างสรรค์ในดนตรีสไตล์ลาติน (Latin) และดนตรีสไตล์ฟังก์ (Funk) เพื่อบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชากลองชุด กลุ่มเป้าหมายในการประยุกต์ใช้กับนักศึกษาวิชาเอกกลองชุดในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก เพื่อการพัฒนาของผู้เรียนในรูปแบบของจังหวะลาติน และฟังก์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการส่งผ่านความรู้จังหวะรองเงืงบนกลองชุดเชิงสร้างสรรค์ โดยศึกษาแนวคิดจากการศึกษาดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ (จังหวะรองเงืง) สำหรับพัฒนาเทคนิคทางด้านกลองชุด ซึ่งมีขั้นตอนการศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ผู้วิจัยกำหนดแหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัย

- เอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยต่างๆ
- การตีกลองรำมะนา และลีลาจังหวะในบทเพลงรองเงืงจากสื่อมัลติมีเดีย

สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีรองเงืง 2 ท่าน คือ นายอภิชาติ คัญทะชา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนียา คัญทะชา ในด้านของประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ ลีลา จังหวะการตีกลองรำมะนา และมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาวิชาเอกกลองชุดชั้นปีที่ 2 และ 3 จำนวน 12 คน ซึ่งศึกษาอยู่ในสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก ในปีการศึกษา 2566 โดยใช้เวลาในการเรียน 16 สัปดาห์/ 1 ภาคเรียนโดยผู้วิจัยได้ออกแบบความพึงพอใจเพื่อให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประเมิน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิจัยโดยศึกษาข้อมูล สัมภาษณ์เกี่ยวกับการตีกลอง รำมะนา ประวัติศาสตร์ ที่มา อารมณ์ ลีลาจังหวะ และความสำคัญของจังหวะรองเงืงจากผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีรองเงืง ในด้านองค์ประกอบ และรูปแบบของจังหวะ ทั้ง 5 จังหวะ โดยนำข้อมูลมาทำการสร้างสรรค์ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการตีจังหวะกลองรำมะนาในดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ (รองเงืง)

2. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 บทเพลง ซึ่งมี 5 จังหวะพื้นฐานที่มีความสำคัญ นักวิจัยได้สัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีรองเงืง และรวบรวมจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางดนตรีรองเงืง ซึ่งมีจังหวะดังนี้คือ

- | | |
|-------------------|------------------|
| 2.1 จังหวะโยเก็ด | 2.4 จังหวะรุมบ้า |
| 2.2 จังหวะอินัง | 2.5 จังหวะอัสลี |
| 2.3 จังหวะซัมเป็ง | |

3. นำจังหวะของรำมะนามาสร้างสรรค์ และเรียบเรียงบนกลองชุดพร้อมอธิบายแนวคิด และหลักการ

- 3.1 เขียนสกอ์ของบทเพลง 5 บทเพลง
- 3.2 บันทึกผลงานในรูปแบบสื่อเสียง

3.3 จัดทำเอกสารสรุปงานวิจัย

การเรียบเรียงข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการจัดกระทำกับข้อมูลต่าง ๆ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาจัดระบบอยู่ในบทที่ 2 คือ การทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และใช้เป็นข้อมูลในบทที่ 4 คือ การสร้างสรรค์การเรียบเรียงจังหวะรองเงืงบนกลองชุด

2. ข้อมูลจากการศึกษาจังหวะดนตรีรองเงืงผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรี รวบรวมจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางดนตรีรองเงืง สรุปได้ว่าเป็นจังหวะพื้นฐานที่มีความสำคัญในการเริ่มต้นฝึกบรรเลง และเป็นจังหวะบังคับ โดยนักวิจัยได้มาวิเคราะห์ จังหวะ ของบทเพลงรองเงืงทั้ง 5 จังหวะ โดยทำการสร้างสรรค์ และเรียบเรียงบนกลองชุด

3. ข้อมูลหลังจากการสร้างสรรค์ และเรียบเรียงบนกลองชุดผู้วิจัยนำผลงานการสร้างสรรค์ และการเรียบเรียงจังหวะรองเงืงบนกลองชุดจำนวน 5 จังหวะ มาวิเคราะห์ และเทคนิคการเล่นกลองจากบทเพลงที่ได้สร้างสรรค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์งานสร้างสรรค์จังหวะรองเงืงบนกลองชุด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาจัดระบบให้เป็นระเบียบ และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. รวบรวม และบันทึกโน้ตจังหวะของร่ำมะนาในบทเพลงรองเงืงผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างบทเพลงรองเงืงทั้งหมด 5 บทเพลง มี 5 จังหวะ และคัดเลือกจากบทเพลงที่เป็นที่นิยมใช้แสดงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากนั้นทำการบันทึกโน้ตด้วยโปรแกรมดนตรีฟิโนเล่

2. วิเคราะห์จังหวะของกลองร่ำมะนาในบทเพลงรองเงืง ผู้วิจัยได้นำจังหวะรองเงืงทั้งหมด 5 จังหวะ ที่ได้คัดเลือกไว้มาทำการวิเคราะห์จังหวะ องค์ประกอบ และได้ทำการสร้างสรรค์ เรียบเรียงจังหวะของกลองร่ำมะนาทั้ง 5 จังหวะ ที่ได้คัดเลือกบนกลองชุดในรูปแบบดนตรีสไตล์ฟังก์ และดนตรีสไตล์ลาตินจากนั้นทำการบันทึกโน้ตด้วยโปรแกรมดนตรีฟิโนเล่

3. รูปแบบแนวคิดของจังหวะรองเงืงที่สร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้นำจังหวะของร่ำมะนามาทั้งหมด 5 จังหวะที่ได้สร้างสรรค์ ทำการวิเคราะห์ อธิบายแนวคิด และหลักการในการสร้างสรรค์

4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาการสร้างสรรค์จังหวะรองเง็งบนกลองชุดมาบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชากลองชุดในสไตล์ดนตรีลาติน (Latin) และฟังก์ (Funk) มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ โดยใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1-3 ผู้วิจัยนำเสนอ ในบทที่ 4 คือ บทอธิบายจังหวะของเพลงรองเง็ง และโน้ตกลองชุดที่ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์
2. ผลที่ได้จากการวิจัยผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิจัยมาสรุปผลการวิจัยนำเสนอในบทที่ 5 คือ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การส่งผ่านความรู้จังหวะรองเง็งบนกลองชุดเชิงสร้างสรรค์ ได้ดังนี้

1. องค์ประกอบของจังหวะดนตรีรองเง็ง

จังหวะโยเก้ต

By Sittichok Kabilapat



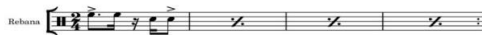
ภาพที่ 1 โน้ตจังหวะโยเก้ต

(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

จังหวะโยเก้ต ซึ่งบันทึกด้วยเครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 2/4 ส่วนอัตราความเร็วของลีลาจังหวะ $\text{♩} = 120$ เสียงและตำแหน่งในการตีในช่องที่ 3 ให้ต๊ะ (Slap) และช่องที่ 4 ให้เสียงตุ้ม (Bass) ซึ่งเป็นวัฒนธรรมการเต้นได้รับความนิยมในประเทศมาเลเซีย การเต้นค่อนข้างเร็ว กระชับแอ่นเหยี้ยวระหว่างผู้เต้น การเต้นนี้เป็นที่รู้จักกันในชื่อ (Chakunchak) มีการโยกน้ำหนักไปมาในซีฟรจังหวะ 1 และ 2

จังหวะอินัง

By Sittichok Kabilapat



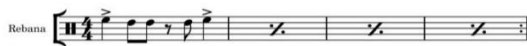
ภาพที่ 2 โน้ตจังหวะอินัง

(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

จังหวะอินัง ซึ่งบันทึกด้วยเครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 2/4 ส่วนอัตราความเร็วของลีลาจังหวะ $\text{♩} = 80$ เสียงและตำแหน่งในการตีในช่องที่ 4 ให้ต๊ะ (Slap) และช่องที่ 3 ให้เสียงตุ้ม (Bass) โดยแต่เดิมเป็นการเต้นรำพื้นบ้านดั้งเดิมที่เรียกว่า มะอีนังขวา ซึ่งมีการเคลื่อนไหวที่ค่อนข้างเร็ว

จังหวะรัมบ้า

By Sittichok Kabilapat



ภาพที่ 3 โน้ตจังหวะรัมบ้า

(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

จังหวะรัมบ้า ซึ่งบันทึกด้วยเครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 4/4 ส่วนอัตราความเร็วของลีลาจังหวะ $\text{♩} = 80$ เสียงและตำแหน่งในการตีในช่องที่ 4 ให้ต๊ะ (Slap) และบนเส้นที่ 4 ให้เสียงตุ้ม (Bass) ในบทเพลงบุหงารำไป ซึ่งหมายถึง เครื่องหอมที่ทำจากดอกไม้

จังหวะอัลลี

By Sittichok Kabilapat



ภาพที่ 4 โน้ตจังหวะอัลลี

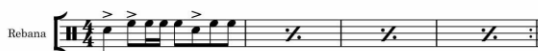
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

จังหวะอัลลี ซึ่งบันทึกด้วยเครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 4/4 ส่วนอัตราความเร็วของลีลาจังหวะ $\text{♩} = 60$ เสียงและตำแหน่งในการตีในช่องที่ 3 ให้ต๊ะ (Slap)

และช่องที่ 4 ให้เสียงต๋ม (Bass) มีรากฐานมาจากบทเพลงอัสลีของมาเลเซีย การเคลื่อนไหวอย่างสวยงาม

จังหวะซัมเป้ง

By:Sittichok Kabilapt



ภาพที่ 5 โน้ตจังหวะซัมเป้ง
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

จังหวะซัมเป้ง ซึ่งบันทึกด้วยเครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 4/4 ส่วนอัตราความเร็วของลีลาจังหวะ $\text{♩}=80$ เสียงและตำแหน่งในการตีในช่องที่ 3 ให้ต๊ะ (Slap) และช่องที่ 4 ให้เสียงต๋ม (Bass) ได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันออกกลางการเดินซัมเป้ง หรือ ซาปิน ท่วงทำ ลีลาจังหวะจะมีทั้งเร็ว และช้าตามอารมณ์ของบทเพลง

รวบรวม และบันทึกโน้ตของ 5 จังหวะ คัดเลือกจังหวะของคนตรึงเง้งเป็นที่นิยมในการแสดงใน 3 จังหวัดชายแดนใต้มาทำการถอดโน้ต บันทึกโน้ตเป็นโน้ตสากล คือ จังหวะโยเก้ต จังหวะรุมบ้า จังหวะอินัง จังหวะอัสลี และจังหวะซัมเป้ง จากนั้นนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบของจังหวะ ซึ่งนำมาสร้างสรรค์พร้อมทั้งเก็บรวบรวมบันทึกเป็นระบบโน้ตสากลในจังหวะสไตล์ดนตรีฟังก์ (Funk) จังหวะสไตล์ลาติน (Latin) ซองโก (Songo) โมซัมบิก (Mozambique) และบอสซาโนวา (Bossa nova)

ดังนั้นองค์ประกอบของจังหวะคนตรึงเง้ง 5 จังหวะสำคัญดังนี้ จังหวะโยเก้ต และจังหวะอินังเครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 2/4 ส่วนอัตราความเร็วของลีลาจังหวะ $\text{♩}=120$ และ $\text{♩}=80$ เสียงและตำแหน่งในการตีในช่องที่ 3 เสียงต๊ะ (Slap) และช่องที่ 4 ให้เสียงต๋ม (Bass) จังหวะรุมบ้า จังหวะอัสลี และจังหวะซัมเป้ง เครื่องหมายกำหนดอัตราจังหวะ 4/4 ส่วนอัตราความเร็วของลีลาจังหวะ $\text{♩}=80$ $\text{♩}=60$ และ $\text{♩}=80$ เสียงและตำแหน่งในการตีในช่องที่ 4 เสียงต๊ะ (Slap) และบนเส้นที่ 4 ให้เสียงต๋ม (Bass)

2. แนวทางการสร้างสรรค์

1) **จังหวะโยเก้ต** เป็นวัฒนธรรมการเต้นที่ได้รับความนิยมมากในประเทศมาเลเซีย มีลักษณะจังหวะการเต้นค่อนข้างเร็ว จังหวะมีการโยกน้ำหนักไปมาในซัพพอร์

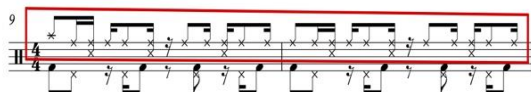
จังหวะ 1 และ 2 รองเง็กกลุ่มชายฝั่งตะวันออกซึ่งจะเน้นความสวยงามของท่ารำ และดนตรีที่มีความไพเราะ ทำการถอดโน้ต (Transcription) และบันทึกโน้ต สร้างสรรค์บนกลองชุดในจังหวะซงโก (Songo) แบ่งบทเพลงออกเป็น 5 ท่อนเพลง คือ ท่อนที่ 1 ท่อน Intro 4 บาร์ ท่อนที่ 2 ท่อน A ท่อนที่ 3 ท่อน B ท่อนที่ 4 ท่อน C และท่อนที่ 5 ท่อน D ซึ่งเครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Tim signature 4/4)

Drum Set



ภาพที่ 6 การตีฉาบไรต์ในแบบคัสการ่า (Cascara)
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

Drum Set



ภาพที่ 7 การตีกลองสแนร์ในแบบโซนกลาเว (Son Clave 3-2)
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

การสร้างสรรคในจังหวะซงโก (Songo) เป็นจังหวะเต้นรำที่มีความสนุกสนาน รุกเร้าอารมณ์ เป็นสไตล์ดนตรีลาตินที่ผสมผสานดนตรีคิวบา และโซนกลาเว (Son Clave) แบบ 3-2 เล่นในสัดส่วนโน้ตตัวดำ (Quarter note) และคัสการ่า (Cascara) บนสัดส่วนโน้ตเข็บ็ตสองชั้น (Sixteen note) ซึ่งใช้การบรรเลงกลองชุดแบบแยกประสาทแนวซ้ำวนของจังหวะอย่างสม่ำเสมอ (Ostinato) ระหว่างมือซ้าย-ขวา และเท้าซ้าย-ขวา

2) จังหวะอนิง ซึ่งดั้งเดิมเป็นการเต้นรำพื้นบ้าน ที่เรียกว่ามะอีนังซาซึ่งมีการเคลื่อนไหวที่ค่อนข้างเร็ว ต้นกำเนิดอยู่ระหว่างยุคของสุลต่านแห่งเมืองมะละกา แนวคิดการสร้างสรรคในจังหวะโมซัมบิก (Mozambique) แบ่งบทเพลงออกเป็น 4 ท่อนเพลง คือ ท่อนที่ 1 ท่อน Intro 4 บาร์ ท่อนที่ 2 ท่อน A ท่อนที่ 3 ท่อน B และท่อนที่ 4 ท่อน C ซึ่งเครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Tim signature 4/4)

Drum Set



ภาพที่ 8 การตีฉาบไรต์ในแบบคัสคารา (Cascara)
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

Drum Set



ภาพที่ 9 การตีกลองชุดในจังหวะโมซัมบิก (Mozambique)
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

การสร้างสรรคในจังหวะโมซัมบิก (Mozambique) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในสไตล์
อัฟโฟร- คิวบัน (Afro-Cuban) ที่ทันสมัยซึ่งเป็นจังหวะเต้นรำที่มีความสนุกสนาน
รูกเร้าอารมณ์ จังหวะอัฟโฟร- คิวบัน (Afro-Cuban) และแอฟริกันเข้าด้วยกัน คือ
การเล่นกลองใหญ่ (Bass drum) ในสัดส่วนโน้ตตัวดำ (Quarter note) ในจังหวะที่ 1
และการเล่นกลองทอม (Tom) ในจังหวะที่ 4& มีการเล่น ไฮ-แฮท (Hi-Hat) ในจังหวะ
ที่ 2&4 การเล่นสัดส่วนคัสคาร่า (Cascara) บนฉาบไรต์ในสัดส่วนโน้ตเช็ตสองชั้น
(Sixteenth note) การบรรเลงกลองชุดแบบแยกประสาทแนวซาว์นของจังหวะอย่าง
สม่ำเสมอ (Ostinato) ระหว่างมือซ้าย-ขวา และเท้าซ้าย-ขวา

3) **จังหวะรุมบ้า** มีลักษณะการเดินสายสะโพกอย่างรวดเร็วของฝ่ายชาย
ในการสร้างสรรค์ในจังหวะบอสซาโนวา (Bossa nova) แบ่งออกเป็น 4 ท่อนเพลง
คือ ท่อนที่ 1 ท่อน Intro 4 บาร์ ท่อนที่ 2 ท่อน A ท่อนที่ 3 ท่อน B และท่อนที่ 4 คือ
ท่อน C ซึ่งเครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Tim signature 4/4)

Drum Set



ภาพที่ 10 การตีไฮ-แฮท (Hi-Hat) ในสัดส่วนโน้ตตัวเช็ตหนึ่งชั้น (Eighth Note) และการตีโครส
สติค (Cross Stick) บนกลองสแนร์ในรูปแบบกลาเว (Clave 3-2)
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

Drum Set



ภาพที่ 11 การตีกลองชุดในจังหวะบอสซาโนวา (Bossa nova)
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

การสร้างสรรค์ในจังหวะบอสซาโนวา (Bossa nova) เป็นดนตรีบราซิล คือ การเล่นกลองใหญ่ (Bass drum) ในสัดส่วนโน้ตตัวดำ (Quarter note) ในจังหวะที่ 1 และ 3 และการเล่นโน้ตเข้บัตหนึ่งชั้น (Eighth Note) ในจังหวะที่ 2&4 และการตีแบบโครสสติค (Cross Stick) ในรูปแบบกลาเวส (Claves 3-2) การใช้กลาเวส (Claves 3-2 ,3-2) จะสอดคล้องอยู่ในจังหวะลาติน

4) จังหวะอัลลี และ จังหวะซัมเป็ง มีรากฐานมาจากบทเพลงอัลลีของ มาเลเซียเป็นที่นิยม ลักษณะเด่นการเต้นจังหวะนี้คือการเคลื่อนไหวค่อนข้างช้า การสร้างสรรค์จังหวะฟังก์ (Funk) แบ่งออกเป็น 4 ท่อนเพลง คือ ท่อนที่ 1 ท่อน A ท่อนที่ 2 ท่อน B ท่อนที่ 3 ท่อน C และท่อนที่ 4 คือท่อน D ซึ่งเครื่องหมายกำหนด จังหวะ (Tim signature 4/4)

Drum Set



ภาพที่ 12 การตีไฮ-แฮท (Hi-Hat) ในสัดส่วนโน้ตเข้บัตหนึ่งชั้น (Eighth Note) และ การตีริมช็อต และ โคลโน้ต (Rim shot) & Ghost Note บนกลองสแนร์
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

Drum Set



ภาพที่ 13 การตีกลองชุดในจังหวะฟังก์ (Funk)
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

Drum Set



ภาพที่ 14 การตีกลองชุดในจังหวะฟังก์ (Funk)
(ที่มา: Sitthichok Kabilapat, 2022)

การสร้างสรรคในจังหวะฟังก์ (Funk) บนกลองสแนร์ที่มีมือซ้าย และตีในจังหวะย่ำ (Back beat) 2&4 ริมช็อต (Rim shot) เป็นรูปแบบที่ซับซ้อน ควรมีความลื่นไหลของจังหวะ แข็งแกร่ง กระชับ และสนุกสนาน และเน้นหนักในจังหวะ 2&4 การเล่นกลองใหญ่ (Bass drum) การตีไฮ-แฮท (Hi-Hat) ในสัดส่วนโน้ตเช็ตสองชั้น (Sixteen note) และโน้ตเช็ตหนึ่งชั้น (Eighth Note)

การสร้างสรรคจังหวะรองเงืงบนกลองชุด แนวคิดการสร้างสรรคจังหวะรองเงืงทั้ง 5 จังหวะ คือ จังหวะโยเก้ต จังหวะอินัง จังหวะรุมบ้า จังหวะอัสลี และจังหวะซัมเบ็งบนกลองชุดโดยนำเทคนิคสำคัญต่าง ๆ ในการตีกลองชุดคำนึงถึงการปฏิบัติตามหลักสากลในจังหวะของดนตรีฟังก์ (Funk) จังหวะซองโก (Songo) จังหวะโมซัมบิก (Mozambique) และจังหวะบอสซาโนวา (Bossa nova) ซึ่งมีความยาก-ง่าย เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการตีกลองชุด

3. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษา

การสร้างสรรคจังหวะรองเงืงบนกลองชุดมาบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชา กลองชุดในสไตล์ดนตรีลาติน (Latin) และฟังก์ (Funk) ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มผู้เข้าร่วมบูรณาการกับการเรียนการสอนวิชา กลองชุดด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มผู้เข้าร่วมบูรณาการฯ

ที่	ความพึงพอใจของผู้กลุ่มเข้าร่วมบูรณาการฯ	ระดับความพึงพอใจ					ร้อยละ	SD
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1.	ความยาก-ง่าย ของจังหวะกลองชุดที่นำมาสร้างสรรค	10	2	-	-	-	83.33	0.389
2.	โน้ตสกอ์ของบทเพลงของกลองชุด มีการมองเห็นได้ชัดเจน	12	-	-	-	-	100	0.000
3.	ท่านได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ที่ดีจากการบูรณาการงานสร้างสรรคกับกลองชุด ในครั้งนี้	10	2	-	-	-	83.33	0.389

ที่	ความพึงพอใจของผู้กลุ่มเข้าร่วมบูรณาการฯ	ระดับความพึงพอใจ					ร้อยละ	SD
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
4.	ท่านสามารถนำแบบฝึกหัดของกลองชุดนี้ไปพัฒนาและต่อยอดในการฝึกของตนเองได้เป็นอย่างดี	10	2	-	-	-	83.33	0.389
5.	ท่านสามารถนำความรู้ไปสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้ในอนาคต	10	2	-	-	-	83.33	0.389
6.	ระยะเวลาในการบูรณาการกับการเรียนการสอนกลองชุดและทล่องมีความเหมาะสม	12	-	-	-	-	100	0.000
7.	สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	12	-	-	-	-	100	0.000
8.	ใช้เวลาการสอนกลองชุด หรือตอบข้อซักถามในแบบฝึกหัดกลองชุดได้	10	2	-	-	-	83.33	0.389

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มผู้เข้าร่วมบูรณาการฯ มีผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจกับการเรียนการสอนวิชากลองชุดจากนักศึกษาจำนวน 12 คน มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด 3 ด้านคือ โน้ตสกอ์ของบทเพลงของกลองชุดมีการมองเห็นได้ชัดเจน ระยะเวลาในการบูรณาการกับการเรียนการสอนกลองชุดและทล่องมีความเหมาะสม และสถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 100 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.000

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การส่งผ่านความรู้จังหวะรองเง็งบนกลองชุดเชิงสร้างสรรค์ผู้วิจัยได้สร้างสรรค์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ดนตรีรองเง็งมีเป็นดนตรีพื้นบ้านที่มีการบรรเลงดนตรีประกอบการเต้นเครื่องดนตรีที่สำคัญ คือ กลองรำมะนา จากการวิเคราะห์ จำนวน 5 บทเพลง ประกอบไปด้วย 4 จังหวะซึ่งมีความเร็ว คือจังหวะโยเก้ต จังหวะอินัง ชัมเป็ง และจังหวะรุมบ้า ส่วนอีก 1 จังหวะที่มีจังหวะช้า คือจังหวะอัสนี มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Anukun, A. (2007 : 21) รองเง็งเป็นการแสดงดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ที่มีการผสมผสานด้านวัฒนธรรม โดยมีลีลาจังหวะต่างๆ ที่น่าสนใจ โดยมีจังหวะที่สำคัญ คือ 1.จังหวะโยเก้ต 2.จังหวะอินัง 3.จังหวะชัมเป็ง 4.จังหวะรุมบ้า และ 5.จังหวะอัสนี (Kantácha, A, & Kantácha, T, 2023)

แนวคิด และเทคนิคการสร้างสรรค์จังหวะรองเง็งบนกลองชุด จังหวะซองโก (Songo) ซึ่งเป็นจังหวะเต้นรำที่มีความสนุกสนาน รุกเร้าอารมณ์ ดนตรีลาตินที่

ผสมผสานดนตรีคิบบา (Son Clave แบบ 3-2) คัสคารา (Cascara) แบบแยกประสาท แนวซ้ำวนของจังหวะอย่างสม่ำเสมอ (Ostinato) ระหว่างมือซ้าย-ขวา และเท้าซ้าย-ขวา จังหวะโมซัมบิก (Mozambique) เป็นส่วนหนึ่งในสไตล์อัฟโฟ-คิวบัน (Afro-Cuban) กลองใหญ่ (Bass drum) ในสัดส่วนโน้ตตัวดำ (Quarter note) ในจังหวะที่ 1 และการเล่นกลองทอม (Tom) ในจังหวะที่ 4& และในจังหวะที่ 4& การเล่นไฮ-แฮท (Hi-Hat) ในจังหวะที่ 2&4 การเล่นสัดส่วนคัสคารา (Cascara) จังหวะบอสซาโนวา (Bossa nova) มีต้นกำเนิดในบราซิล กลองใหญ่ (Bass drum) ในสัดส่วนโน้ตตัวดำ (Quarter note) ในจังหวะที่ 1 และ 3 และการเล่นโน้ตเซปต์หนึ่งชั้น (Eighth Note) ในจังหวะที่ 2&4 ในรูปแบบกลาเว (Clave 3-2) โดยมีความสอดคล้องกับ Gianni, J. & Berry, M. (2004: 32-33) สไตล์ที่ผสมผสานจังหวะอัฟโฟ-คิวบัน (Afro-Cuban) แอฟริกันเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างจังหวะดนตรีอัฟโฟ-คิวบัน (Afro-Cuban) รุมบากลาเว (Rumba Clave 2-3) จังหวะอัสตี และจังหวะซิมเป็ง สร้างสรรค์ในจังหวะฟังก์ (Funk) มือซ้ายตีในจังหวะย่ำ (Back beat) 2&4 รูปแบบของจังหวะฟังก์ (Funk) มีความแข็งแกร่ง กระชับ สนุกสนาน และเน้นหนักในจังหวะ 2&4 จังหวะฟังก์ (Funk) คือ การเล่นกลองใหญ่ (Bass drum) การตีไฮ-แฮท (Hi-Hat) ในสัดส่วนโน้ตเซปต์สองชั้น (Sixteen note) และโน้ตเซปต์หนึ่งชั้น (Eighth Note) มีความสอดคล้องกับ Payne, J.(1982: 72-75)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำแบบฝึกและบทเพลงจากการสร้างสรรค์ความรู้จากจังหวะรองเง็งบนกลองชุดไปใช้ในการปฏิบัติรวมวง และการปฏิบัติกลองชุด
2. ควรนำบทเพลงและจังหวะในงานวิจัยชิ้นนี้ไปใช้ในการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาเพื่อการอนุรักษ์ และการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชากลองชุด เครื่องกระทบ โดยการใช้บทเพลงรองเง็ง และมีการวัดผลแบบแบ่งกลุ่มอ่อน ปานกลาง และเก่ง เพื่อสร้างแรงผลักดันแก่ผู้เรียนทั้ง 3 กลุ่มอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความแตกต่างระหว่างเทคนิคการบรรเลงกลองชุดในจังหวะรองเง็งในดนตรีสไตล์อื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาจังหวะของดนตรีรองเง็งอื่น ๆ ที่ยังไม่มีในงานวิจัยชิ้นนี้ และนำมาสร้างสรรค์ต่อไป

บรรณานุกรม

- Anukun, A. (2007). *Botphlēng rōṅngeng khana ‘atlimāla* [RongNgang Song of the Asli Mala group]. Master’s thesis. Mahidol University.
- Gianni, J. & Berry, M. (2004). *The Drummer’s Bible: How to Play Every Drum Style from Afro-Cuban. to Zydeco By Mick Berry*. Chicago : See Sharp Press.
- Kantácha, A, & Kantácha, T. (2023, 8 February). *Interview*.
- Kwanpradub, P. (2003). *Dontri rōṅngeng : Kranī suksāk hanakhade Wæḍeng* [Rong Ngen Music : A Case Study of the Khaday Verden Group]. Research. Faculty of Fine Arts, Songkhla Rajabhat Institute.
- Payne, J. (1982). *Funk Drumming*. Missouri : Mel Bay Publications, Inc.
- Riley, J. & Thress, D. (1994). *The Art of Bop Drumming*. New York : Manhattan Music Publications.
- Siriwongsuwanna, R. (2017). *Theknik kānthāithōt klōṅchutchæṭ phūāSāṅgchutkānsōṅ naisathābān ‘udomsuksā nai prathedthai* [Jazz Drum Kit Transmission Techniques for Creating Teaching Kits in Higher Education Institutions in Thailand]. Doctoral dissertation. Khon Kaen University.
- Thongkliang, A. (2010). *Suksāsīnlapaphūnbaṅ rōṅngeng naiphūnthī koḷanta Čhangwatkrabi* [“Rong Ngeng” Folk Performance Art in Koh Lanta, Krabi Province]. Master’s thesis. Thaksin University.
- Witsaphan, T. (2007). *Rabam phūnbaṅ čhangwat pattānī* [Folk dance of Pattani Province]. Master’s thesis. Chulalongkorn University.